

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до підготовки наукового повідомлення

з дисципліни «Судові та правоохоронні органи»

1. Мета та завдання наукового повідомлення

Наукове повідомлення є формою індивідуальної навчально-наукової роботи здобувача вищої освіти, спрямованої на формування навичок **самостійного аналізу правових явищ**, критичного осмислення наукових позицій, нормативно-правового матеріалу та практики діяльності судових і правоохоронних органів.

Основними завданнями наукового повідомлення є:

- ✓ поглиблене вивчення обраної проблематики;
- ✓ формування вміння працювати з науковими джерелами та нормативними актами;
- ✓ розвиток навичок аргументованого викладення власної позиції;
- ✓ опанування елементів наукового стилю юридичного письма.

2. Вимоги до структури наукового повідомлення

Наукове повідомлення повинно мати логічно впорядковану структуру та, як правило, містити такі елементи:

1. **Вступ**, у якому обґрунтовується актуальність теми, визначається мета та (за необхідності) основні завдання дослідження.
2. **Основну частину**, що включає аналіз наукових підходів, законодавства, правозастосовної практики, а також аргументований виклад авторської позиції.
3. **Висновки**, у яких стисло узагальнюються результати дослідження, формулюються ключові тези та можливі напрями подальших наукових розвідок.
4. **Перелік використаної літератури**.

Механічне переказування навчальної або довідкової літератури не допускається.

3. Вимоги до обсягу та технічного оформлення

Наукове повідомлення повинно відповідати таким технічним параметрам:

- **Обсяг роботи:** 4–5 сторінок формату А4.
- **Шрифт:** Times New Roman.
- **Розмір шрифту:** 14 кегль.
- **Міжрядковий інтервал:** 1,5.
- **Поля сторінки:**
 - верхнє та ліве — 2,5 см;
 - нижнє — 2,0 см; праве — 1,0 см.

4. Оформлення назви та відомостей про автора

- Назва наукового повідомлення подається **ЗАГЛАВНИМИ ЛІТЕРАМИ, жирним шрифтом**, з вирівнюванням **по центру сторінки**.
- Під назвою зазначаються відомості про автора: **прізвище, ім'я, по батькові, академічна група, спеціальність, факультет**.
- Відомості про автора оформлюються *курсивом*, з вирівнюванням **по центру**.

5. Вимоги до джерельної бази та списку літератури

У науковому повідомленні **обов'язково** має бути наведено **Перелік використаної літератури**.

До джерельної бази можуть входити:

- нормативно-правові акти України;
- наукові статті, монографії, підручники, навчальні посібники;
- матеріали судової практики;
- офіційні звіти та аналітичні матеріали державних органів.

Оформлення списку літератури здійснюється **відповідно до чинного стандарту ДСТУ 8302:2015**. Нумерація джерел у переліку здійснюється **у порядку їх першого згадування в тексті**.

6. Оформлення посилань у тексті

Посилання на використані джерела в тексті наукового повідомлення подаються **у квадратних дужках** із зазначенням номера джерела зі списку літератури.

У разі використання конкретної цитати або фрагмента джерела **обов'язково зазначається сторінка**, наприклад: [5, с. 37].

Використання чужих наукових положень без відповідних посилань не допускається.

7. Використання інструментів штучного інтелекту

Використання інструментів штучного інтелекту **допускається обмежено** та виключно з навчально-дослідницькою метою, а саме:

- для пошуку релевантних наукових та нормативних першоджерел;
- для первинної обробки значного масиву джерельного матеріалу.

Водночас:

- ❖ текст наукового повідомлення має бути результатом **самостійної інтелектуальної роботи студента**;
- ❖ висновки, аргументація та оцінки повинні бути **власними**;
- ❖ пряме або приховане копіювання згенерованих штучним інтелектом текстів **не допускається**.

Студент несе персональну відповідальність за наукову добросовісність, логіку дослідження та змістовну якість роботи.

8. Загальні зауваги

Наукове повідомлення оцінюється з урахуванням:

- ✓ глибини розкриття теми;
- ✓ логічності структури;
- ✓ рівня аргументації та самостійності мислення;
- ✓ коректності використання джерел;
- ✓ дотримання вимог академічної добросовісності та оформлення.

Наукове повідомлення має демонструвати не лише знання матеріалу, а й **уміння мислити юридично, критично та відповідально** — як майбутній фахівець у сфері судової та правоохоронної діяльності.

ПРОПОНОВАНІ ТЕМИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ НАУКОВИХ ПОВІДОМЛЕНЬ

1. Суд як арбітр чи як менеджер процесу: межа допустимого суддівського активізму

Тема про трансформацію ролі суду: від «мовчазного рефері» до активного керівника процесу.

2. Незалежність суду в умовах війни: правовий стандарт чи політичний міф

Чи змінюється зміст суддівської незалежності в екстраординарних умовах? І головне — **чи має змінюватися.**

3. Правоохоронні органи між безпекою і правами людини: де проходить «червона лінія»

Класичний конфлікт, але в сучасних умовах він звучить по-новому: що є допустимим заради публічної безпеки.

4. Спеціалізація судів і органів правопорядку: ефективність чи фрагментація правосуддя

Чи справді вузька спеціалізація покращує якість правосуддя, чи створює «кастовість» і закриті професійні клуби.

5. Судова помилка як системна проблема: хто за неї відповідає — суд, слідство чи держава

Тема, яка завжди викликає напругу. Особливо цікаво аналізувати не помилку, а механізми її відтворення.

6. Довіра до суду та правоохоронних органів: юридична категорія чи соціальний конструкт

Чи можна «підвищити довіру» законом? І чи взагалі це юридична, а не соціально-психологічна проблема.

7. Цифровізація суду і правоохоронних органів: прогрес чи нові ризики для прав людини

Електронний суд, автоматизовані системи, алгоритми — де гарантії, а де ілюзії ефективності.

8. Дискреція правоохоронних органів: необхідний інструмент чи загроза верховенству права

Чудова тема для аналізу меж розсуду й небезпеки його перетворення на свавілля.

9. Суддівська етика vs. суддівська незалежність: що важливіше у кризових ситуаціях

Коли етичні стандарти починають конфліктувати з незалежністю — що має пріоритет?

10. Взаємодія суду і правоохоронних органів: баланс процесуальної рівності чи прихована асиметрія

Формально сторони рівні, але чи так це виглядає на практиці?

11. Воєнний стан і трансформація повноважень правоохоронних органів: тимчасовий виняток чи нова норма

Дуже сильна тема з поглядом у майбутнє: що з «тимчасових» рішень може залишитися назавжди.

12. Суд як гарант справедливості чи як елемент державної безпекової системи

Філософсько-правова тема, яка дозволяє студенту показати мислення, а не лише знання норм.

13. Професійна деформація суддів і правоохоронців: міф чи науково доведене явище

Ідеально для міждисциплінарного підходу: право + психологія + етика.

14. Судові та правоохоронні органи у прифронтових регіонах: виклики, яких не бачить закон

Тема з живим контекстом, особливо актуальна для сучасної України.

15. Майбутнє суду і правоохоронних органів: людина, алгоритм чи гібридна модель

Фінал із поглядом уперед: як технології змінять саму природу правосуддя.